

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuju
v gledališkem poslopu.

Stajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tične številke vpsolati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuju za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Za inserate uredništvo in upraviteljstvo
ni odgovorno.

Cena oznanil je za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—.

$\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—.

$\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K. 1.—

Pri večkratnem oznanilu je cena po-
sebno znižana.

Štev. 17.

V Ptuju v nedeljo dne 24. avgusta 1902.

III. letnik.

Vera in človek.

V duhu stojim pred novo izkopano jamo, ni glo-
boka, ni široka in ne dolga, a mokra prst leži okoli
nje! In žalostni ljudje se jej približujejo. Ženo nesejo
k pogrebu — mater! Sin pa stopa objokan do groba!
Hitro, prehitro so jo pogrebiči spustili po vrvi tje
dol v globočino in brez usmiljenja je padala črna
zemlja na njo!

Mislim si ali je mogoče, da zakrije tako malo
zemlje, tako mali prostor toliko materno ljubezen?
Ali je mogoče, da sta se sin in mati ločila na veke?
Ne, to ni mogoče, videla se bodeta zopet!

Tukaj, pri odprtem grobu, ko ti pokopljejo naj-
ljubše na sveti, povej mi človek, ali tukaj tudi nimaš
vere?

Napočilo je jutro, svitlo solnce se je prikazalo na
sinjem nebu, tisoč in tisoč prekrasnih biserov se
sveti na vsaki bilki, in dolge jutranje sence drevja
postajajo vedno manjše. In dva mlada človeka, on
visoke, široke postave, ona pa je vitka in lepa
kakor cvetljica, se držita za roke! Gledala sta tje
proti nebeškemu solncu, gledala sta sinje nebo,
prekrasno naravno, a zdaj gledita en drugemu v oči

Zlati grad.

(Konec.)

Malo ur pozneje poda se minister na čelu dolge
ste od teže škripajočih vozov, obloženih z živežem
z neizmerno množino denarja, iz glavnega mesta
proti jugu. Huda je bila pot ob velikej vročini in
magem prahu. Čim nižje so prišli, tem slabše se jim
godilo, kajti suša je postajala zmiraj večja. Sča-
ma bilo je že težko dobiti sena in vode za živino
ni preteklo ravno mnogo dni, ko so prišli v po-
lnoma posušene kraje. Oj groza! Vse pusto in ru-
vo, še celó drevje se je že sušilo. Po cestah in
med kočami so ležali mrliči, umrli vsled kuge in
kote. Mnogo živih se je le z veliko silo držalo na
ograh ter tako milo prosilo za pomoč, da bi se jih
oral še trd kamen usmiliti.

Ljudomil je bil nekaj časa gluha za vse prošnje,
ni pogledal ni ne na levo in tudi ne na desno, ampak
je jahal pred svojo četo. Toda vedno večje gorje

iz katerih svita sladek žar mlade človeške sreče.
Človek povej mi tukaj, ko ti bije srce tako vroče,
tako visoko, ali nimaš tudi tukaj vere?

Na postelji leži žena. Tik postelje stoji zibelka.
Žena je blede, trudna, a vendar se jej sveti od ve-
selja oko. V zibelki pa spava otrok, ki je ravno za-
gledal luč sveta. Novo bitje je rodila, katero ravno
tako diše in živi kakor ona, iz katerega bode zrastel
človek kakor je ona, mlado srce bije tik nje, njeno
srce, katero še ne pozna strasti življenja, srce, polno
upa, polno bodoče sreče ali pa — nesreče!

Povej mi človek ali tudi pri tem prizoru nimaš
vere?

In podob je več, neštete so! — Povsod kamur po-
gledaš, kamur se obrneš, povsod se ti kaže neskončna
mogočnost!

Zakaj pa bi bilo tudi vso hrepenenje po sreči na
tem svetu, ako se konča pri grobu vso življenje?

K čemu bi bila vsa človeška sreča, ako ona ni
nič drugega kakor odmev človeške strasti?

Zakaj bi se porodilo novo bitje, ako ima živeti
samo kratko, največkrat žalostno zemeljsko življenje?

Ne, to ni drugače mogoče, tam gor nad zvez-
dami je nekaj več, kakor mi vemo!

mu je izbrisalo iz spomina povelje kraljevo, ni mogel
več gledati prehude nadloge in ustavil se je zato v
sredi nesrečnih krajev. Hitro je poslal nekaj služab-
nikov z več vozi zlata v sosednje dežele, da so na-
kupili žita in pripeljali seboj zdravnike. Nakupljeno
blago je razdelil med stradajoče, a ti so takoj morali
iti kopat kanale, po katerih so iz rek vodili vodo
na nižja polja.

Sčasoma so zazelenele najrodnovitnejše njive in
boljši travniki, in črež nekaj mesecev je blagodejni
dež zopet oživel vse južne kraje. Tedaj pa je dal
Ljudomil nakupiti mnogo živine ter jo razdeliti kme-
tom, katerim je njihova poginila. Ni še preteklo leto
dni, ko si je ljudstvo zopet opomoglo.

Ljudomil je postajal vedno bolj potr. Dobro je
vedel, kaj ga čaka, ako v devetih mesecih ne postavi
zlatega grada in s čim naj zida? — ves denar je bil
že izdan.

Nekega dne je razglasil sledeče besede: „Naš
premilostljivi kralj je daroval ves svoj denar, da je

Saj je res, da človek, katerega vse preganja, kateri trpi nezaslužene krivice, prepogostokrat lahko pride blizu obupa, a vere ne bode zgubil nigdar, ako — misli!

Odstrani se toraj človeški obup, za te v naših srcih nigdar ne bode prostora, ker imamo veliki mogočen ščit proti tebi, našo — vero!

Našim kmetom.

(Dalje.)

Paprika jih peče, namreč „Fihposove“ device, zato pa je pisala ena pismo svetemu „Fihposu“, da „Štajerc“ obrekuje posebno v članku „Našim kmetom“ ženske. Kaj ne, drage napredne dekleta, nobeni devici, katera okoli farovža voja, ni bil ta članek po volji? To pa že verjamem! „Fihpos“ mogoče ni zato, da bi spala hči, dokler se ne omoži, poleg matere, ona naj gre raji večkrat k mlademu kaplanu k spovedi! Toda o tem dovolj! —

Ali veš kaj draga mati, veš, kje ti storiš prvi pregrešek pri tvojem otroku? Ako je deklinica kolikaj odrastla, potem jej kupiš navadno prav lepo obleko, naj še bode tako draga. Oblečeš jo in se veseliš, kako je deklica zalto! „Oh kako je lepa mala Anica! Glej jo, kako jej obleka pristojna!“ Mlado deklica se obrača in gleda, svitla barvana obleka se jej dopade, deklica se začne samo sebi dopadati. To pa je gotovo velik pregrešek. Iz male Anice zraste velika Ana, in ta gleda samo na lišp, samo na obleko. Nekdaj so se nosili med kmeti samo platneni robci, dandanes pa že ima vsaka deklica, katera ne služi na leto niti ne trideset goldinarjev, židani robec, kateri velja 3 goldinarje, in kateri je še prej ko leto mine za nič. Toda ne smete me krivo razumeti! Vsaki mladi človek ima veselje z obleko. Deklica, katera je odrastla naj se obleče, kakor se spodobi, naj se tudi, seveda koliko jej dovoljuje denar, okinči, toda, da si obleče kmečka hči več „kikel“, kakor je v hiši kotov, in te vse „poštirkane“, to je gotovo neumnost!

rešil vas strašne smrti. Take dobrosrčnosti ne najdete drugod in sploh nikjer. Zato pa tudi vi izkažite kralju svojo hvaležnost ter mu sezidajte na gori Krasna palačo, kakoršne še nima celi svet!“

Od veselja je zavriskalo vse ljudstvo. Kdo bi pa tudi zamogel tako nesramen biti, da bi ne hotel pripraviti svojemu največjemu dobrotniku malo veselja?

Takoj so se zbrali stavbeniki in se posvetovali tri dni in tri noči, kakšen grad naj sezidajo. Zjedini se, da postavijo iz žlahtnega lesa veličastno palačo.

Na vseh koncih in krajih so po vrtah zapele ostre sekire in čez dobrih osem mesecev je stal tam prekrasen grad. Nad vhodom se je lesketal zlat napis: „Svojemu največjemu dobrotniku hvaležno ljudstvo.“

Okrog grada so napravili prelepe vrtove, v katere so presadili najlepše cvetlice in najiminitnejše drevje, ki je bilo mogoče dobiti. Med zelenimi tratami

Pred kratkim je prišla neka mati s svojo še nedem letno hčerko v mesto in jo je pripeljala k temu trgovcu. Tukaj so bile razpostavljene različne stvari. „No, ali hočeš to Micika — ali to — ali to?“ Tako je govorila nespametna mati! Poštena kmetova mati kupi otroku v mestu, ako že zares mora, ž njo iti tje, kaj takega, kar si mati izbere, ne otrok.

Ljubi stariši! mnogo grešite tudi, ako se obnašate nepravilno in nepremišljeno, pred otroke. Sosedo se včasih skregajo! To je bilo in je. A vendar pa pride soseda, čeprav ste si v jezo kakem opravilo k tebi. Ti pa jo zagledaš skoz okno, že od daleč in jeza v tebi skipi tako, da rečeš primer: „Zlodej jo nese že drugoč k meni!“ Kmalu stopi soseda v hišo si pa prijazna ž njo, in nje rečeš: „Ljuba prijateljica, dobro da si prišla k nam.“ Soseda odide, ti pa godrnjaš za njo: „Te sence je bilo tudi treba pod streho!“ Toraj v lice prijazna, a za hrbtom jo zmerjaš! Ta prizor so videli in čuli otroci! Draga mi, ali ne veš, ali otrok vse dobro zapomni? Otroku se je vtisnil v dušo in on si dela iz žnjega svoje dušne izvlečke, svoje nazore! Tako je vprašal enkrat kapelan dečka v šoli, koliko da je svetih znanstvenikov. Deček mu odgovori: „Samo trije so, in jih poznam!“ „Tako“, reče kapelan, „kateri pa?“ Deček ponosno pogleda kaplana in reče! „Prvi je „rihtar“, drugi je „žandarm“, tretji pa „eksekutor.“ „Kako pa to?“ vpraša kaplan. Deček se odvrne: „Včeraj so jih oče videli skoz okno, ko so prišli nam in so rekli: glej toti „zakramentari“ že gre!“ — Vidite kam pripelje nepremišljeno, nepravilno našanje vpričo otrok.

(Dalje prihodnjič.)

Peronospora na grozdju.

Kakor se piše od sadje- in vinorejske šole v riboru se je tje poslalo od večih stranij grozdju

pa so žuboreli hladni potoki, kojih kristalno vodo so napeljali z visokih gor.

V tem času ni storil Trdomar skoraj nič drugega, kakor da je mislil na zlati grad in na biti prvi vladar na svetu. Za vse drugo ni bilo nič mar, in niti vroče prošnje nesrečnih plemenikov ga niso ganile in zbudile iz premissljevanja sanj. Neizrečeno težko je pričakoval od ljudstva naznanila, da je zlati grad gotov.

Zadnje dni družega leta prihiti na kraljev star ministrov služabnik in sporoči kralju, da njegovo povelje izpolnjeno. Vesel vpraša Trdomar: „Ali pa je grad tudi najlepši na svetu?“ — „Gotovo mu ni nikjer para in še celó nebesom ni na čast“, odvrne stari in zopet odide.

Kralj ni mogel več doma strpeti in zato brž odpravil na pot. Spremljalo ga je mnogo žlahtne gospode in vojakov. V malo dneh so prišli v nesrečne kraje, kjer je ubogo sestradano ljudstvo vre